

ŠOLA ZA VREDNOTE IN ŽIVLJENJE 2009

Šola za vrednote in življenje je nova dejavnost UPPG, ki jo je pričela v letu 2008, ko je dr. Angelca Žerovnik izvedla prvi sklop predavanj na temo Stres in depresija. UPPG se želi skozi to šolo aktivno odzivati na aktualna in vprašanja trajnega značaja, pomembna za človeka in njegovo bivanje. S tem želi prispevati k duhovnemu razvoju ljudi, etičnosti v vsakdanjem življenju, izboljšanju medsebojnih odnosov, kakor tudi k odnosu človeka do narave in okolja, ki ga obdaja. Zavedamo se, da je to le droben, vendar žlahten biser, ki ga prispevamo v posodo darov vsakdanjega življenja, ki bo morda pri kom nagnil tehtnico na stran dobrih darov. Šola za vrednote in življenje bo potekala tudi v naslednjem letu in sicer na temo Nenasilna komunikacija, predvidoma v novembru in decembru. Ker UPPG meni, da je to darilo, ki ga lahko da v vzgoji mladega človeka, bo udeležba na srečanjih obvezna za štipendiste UPPG. Seveda ste vabljeni k obisku tudi vsi drugi. Letošnja šola je bila Gozd in varovanje okolja, v trajanju pet srečanj, po približno dve uri, vsak petek s pričetkom 6. novembra in koncem 4. decembra 2009.

Zvrstila so se naslednja predavanja: Gozd na območju Občine Komenda, predavatelj Miha Zabret, Drevo kot naravna in kulturna dediščina, predavateljica mag. Mateja Šmid Hribar, 2 predavanji: Gozd v Sloveniji in Mehiški tropski gozd je podal predavatelj prof. dr. h. dr. Niko Torelli, Pomen gozda za naše bivanje pa predavatelj mag. Andrej Dobre. Vsi predavatelji so se odpovedali honorarju kakor tudi nadomestilu vseh materialnih stroškov. Zato jim je UPPG za ta dar podelila potrdilo z zahvalo in simbolična darila, ki sta jih darovala Tera d.o.o. in predsednik Čebelarskega društva Komenda, Milan Starovasnik. Tako se bodo Komende spominjali tudi, ko bodo uporabljali skodelice našega bivšega lončarskega podjetja ali sladkali čaj z odličnim Starovasnikovim medom. Udeležba na predavanjih je bila kljub prizadevanjem za obveščanje na krajevno ustaljeni način in še drugače, milo rečeno, nezadostna. Obvestila so bila naslednja: objava v oktobrski številki Aplence, tri dni pred prvim in pred tretjim predavanjem so bila obvestila poslana na vse domove, poslanih je bilo veliko število elektronskih mailov in sms z zasebnih telefonov članov. Seveda tak rezultat ni spodbuden za organizatorje, ki so v pripravo vložili veliko truda. Vsa predavanja so bila snemana s kamero, stroške bo pokrila Občina Komenda. Predavanja se bodo predvajala po lokalni televiziji, UPPG pa bo razmislila ali bi jih tudi ponudila v CD verziji.

Prvo vprašanje, ki se je porodilo marsikomu, je bilo, zakaj je treba sploh govoriti o gozdovih in ali se ta tema ne nanaša le na lastnike gozdov. Skozi predavanja smo jasno spoznali, da je naravno okolje v Sloveniji pravzaprav gozd in da smo v preteklosti s požigalništvom gozd zreducirali in se iz njega izselili, ko smo pričeli s poljedelstvom. Zaraščanje ne pomeni, da gozd osvaja nove površine, temveč si jemlje tisto, kar mu je nekoč pripadalo. Še pred dobrimi 100 leti (1875) je bilo gozda le okoli 30% celotne površine Slovenije, danes ga je okoli 60%. Tudi naravna sestava gozda je bila spremenjena s posegi, ki so se pokazali za nenaravne in danes narava že uravnava nazaj po svojih zakonih. Razmerje med listavci in iglavci se bo dolgoročno po naravni poti obrnilo s sedanjih 60% iglavcev in 30% bukve, ostalo pa nekaterih drugih vrst v obratno razmerje, v korist bukve. Vrednost gozda je neizmerna, dobiva novo vlogo, ekonomska se zmanjšuje, povečuje pa se ekološka in socialna funkcija gozda. Slovenski gozd proizvede kisika za 100 milijonov ljudi. Nekoč sem se po vrnitvi iz Bangkoka šla nadihat svežega zraka na Šenturško goro in sem si mislila: "Tale čudoviti zrak bi tam, od koder sem prišla, kupovali v "flaškah", če bi jim ga lahko ponudili." Kaj pomeni gozd kot zaščita pred erozijo, pred vetrovi, za uravnavanje klime, si še predstavljati ne znamo. Upam, da nam ne bo treba nikoli spoznati, kaj bi pomenilo, če bi ga ne bilo, kajti naš gozd je kljub lepemu izgledu, bolan. O vrednosti posameznih dreves kot nosilcev spomina, kot generacijskega mostu, s katerim prenašamo določene vrednote iz ene generacije na drugo, kot

poslanstvo, kot blagoslov, smo obravnavali na primerih dreves, kot so lipe pred cerkvijo. Potrebno jim je dati družbeno vlogo, poskrbeti za dogajanja okoli njih. Prav tako Mejačev hrast, ki nosi sporočilo preteklih rodov, pa smo ga do vratu zakopali v asfalt. Bilo bi ga treba rešiti, saj je celo razglašen za naravno dediščino. Dotaknili smo se tudi tragike tropskih gozdov, ki zaradi požrešnosti kapitala izginjajo. Spoznali smo tudi, da smo v Komendi močno posegli v naravni prirast in skoraj presegli količino, ki bi jo kot dobri gospodarji smeli posekati. Vemo zakaj. Obenem smo spoznali, da je črna jelša, ki jo nekateri gledajo kot zloglasno drevo, ker raste kot pionirska rastlina na najslabših rastiščih, eno izmed najbolj žlahtnih, skoraj vilinskih dreves. Zato je prav in našim zanamcem ne bo žal, da smo jo zaradi zahtev naravovarstvenikov morali pustiti zunaj našega posega v okolje v poslovni coni. Pomen gozda za bivanje je bil prikazan tako vzvišeno in s tolikimi dokazi, da temu ni mogoče oporekati. Na koncu lahko rečemo le, da se moramo ponižno zahvaliti našim prednikom, službam na tem področju, in vsem, ki so pripomogli k temu naravnemu bogastvu, ki nas obdaja. Na nas pa je, da ga bomo ohranjali, negovali, spoštovali in spoštljivo uživali njegove sadove, s posebnim spoštovanjem in odnosom pa tudi tisto v gozdovih, kar niso drevesa, ki, zahvaljujoč zakonodaji, pripadajo nam vsem, ne le lastnikom in da je nam omogočeno, da lahko prosto vstopamo vanj.

Daljše povzetke posameznih predavanj bo v tej in naslednjih številkah napisal Jože Pavlič.